

podstatná změna, o niž je také žaloba opřena, jest spravedlivě, aby bylo i výživné pro žalobkyni přiměřeně zvýšeno. Nelze však posuzovati přípustnost zvýšení podle celkového příjmu žalovaného, poněvadž tu nejde o stanovení výživného vůbec, nýbrž jen podle zlepšení poměrů jeho, jak odpovídá skutečnosti, kdežto základ pro ně byl již dán souhlasnou vůlí stran výše citovaným smírem. Bylo tedy přibližně podle poměru příjmů žalovaného a smluveného výživného v době smíru zvýšiti je vzhledem k příjmu v době podání žaloby. Hledě k zjištěnému stavu věci a také i poměrům žalobkyně považuje odvolací soud zvýšení výživného o 50 Kč za přiměřené.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Není sporu o tom, že manželství stran bylo rozvedeno a rozloučeno. Podle ustáleného rozhodování nejvyššího soudu jest považovati nárok rozvedené (tím spíše rozloučené) manželky na placení výživného za nárok soukromoprávní (sr. čís. 7633, 8110 Sb. n. s.). S tímto svým nárokem na výživné může rozvedená manželka volně disponovati, může se ho dokonce i vzdáti (srov. čís. 7633 Sb. n. s.). Není proto závary, aby se rozvedená manželka nedohodla s manželem, že jí bude manžel platiti nižší výživné, než by jí příslušelo podle zákona. Takovýto smír o výživném, jako každý smír, jest ovšem — není-li jinak ujednáno — uzavírán s předpokladem, že, nastanou-li napotom podstatné změny v poměrech osob, smír uzavřevších, na něž nemohly při uzavírání smíru pomýšleti, lze se domáhati zvýšení nebo snížení výživného (§ 1389 obč. zák.). Že v souzené věci nastaly podmínky pro to, aby výživné žalobkyně bylo zvýšeno, uznává i žalovaný. Jest proto vycházeti z toho, že nastala taková změna poměrů, že žalobkyně jest oprávněna domáhati se zvýšení výživného, a jde jen o to, zda při zvýšení výživného jest vzíti za základ celkový nynější příjem žalovaného a vyměřiti výživné přiměřené tomuto příjmu, jak má za to první soud, či zda při výpočtu zvýšeného výživného jest vzíti za základ poměr příjmů žalovaného ke smluvenému výživnému stanovený smírem, jak má v podstatě za to odvolací soud. Dovolací soud, uváživ vyličenou povahu nároku rozvedené (rozloučené) manželky na výživné, má za to, že, byl-li dohodou stran stanoven určitý poměr mezi příjmy žalovaného a mezi výší výživného poskytovaného žalobkyni, jest i zvýšené výživné vypočísti v témž poměru ke zvýšeným příjmům žalovaného. Zvýšené výživné, přisouzené žalobkyni odvolacím soudem však, hledí-li se ke zjištěným zvýšeným příjmům žalovaného, dokonce převyšuje poměr mezi příjmy žalovaného a výživného, na němž se strany dohodly ve smíru o výživném ze dne 23. března 1925.

Čís. 14886.

Nesouhlasil-li úpadce s prohlášením konkursu tvrdě, že pohledávka věřitelova je zaplácena, bylo usnesení, kterým konkurs byl prohlášen, odůvodniti ve smyslu § 69 odst. 1 konk. ř., jinak jde o zmatečnost.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1936, R II 2/36.)

Usnesením ze dne 7. listopadu 1935 byl k návrhu věřitele prohlášen na jmění úpadcovo konkurs. K stížnosti úpadcově, v níž tvrdil, že zaplatil pohledávku věřitelovu, zrušil konkursní soud sám usnesením ze dne 9. listopadu 1935 tento konkurs. Na rekurs správce podstaty uložil rekursní soud prvému soudu, by v konkursu dále podle zákona pokračoval. D ů v o d y: Dle § 2 odst. 1 konk. ř. nastávají právní účinky prohlášení konkursu počátkem dne, kterého byla konkursní vyhláška vyvěšena na desce konkursního soudu. Tato vyhláška byla na desce konkursního soudu vyvěšena dne 7. listopadu 1935. Od toho dne jest konkursní řízení zahájeno a může býti zrušeno jako řízení již zahájené jen dle ustanovení §§ 166 a 167 konk. ř. Konkurs nemohl býti zrušen proto, že pohledávka navrhujícího věřitele byla zaplácena. Právní účinky prohlášení konkursu nastaly dne 7. listopadu 1935 a nebylo tím dnem počínajíc úpadci dovoleno, aby nakládal svým jměním (§ 3 konk. ř.). Placení dne 8. listopadu 1935 vykonané jest proti konkursním věřitelům bezúčinné (§ 4 odst. 1 konk. ř.). Jeho bezúčinnost může uplatniti správce konkursní podstaty nebo kterýkoliv z konkursních věřitelů.

Nejvyšší soud zrušil řízení od vydání usnesení, kterým byl prohlášen konkurs, a soudu první stolice uložil, aby znovu rozhodl o návrhu věřitelově na prohlášení konkursu.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud shledal, že řízení od vydání usnesení o prohlášení konkursu ztíženo je zmatkem. Usnesení to vydáno bylo na návrh věřitele podle § 69 k. ř., a z chování dlužníkovy, jak se jeví v jeho písemném sdělení ze dne 23. července 1935, že pohledávku věřitelovu proplatil, dále ze žádosti jeho ze dne 2. října 1935 o prodloužení platební lhůty je patrné, že s návrhem nesouhlasil. Vzhledem k těmto dopisům nelze souditi na souhlas dlužníkův s návrhem ani z té okolnosti, že se nedostavil k výsledku o něm, předpokládajíc ovšem, že byl řádně obezslán. Jeho projevy nutno považovati tím spíše za obranu proti návrhu, přihlíží-li se k jeho rekursu podanému druhý den po prohlášení konkursu, v němž mimo tvrzení, že není insolventní, poukazuje i na okolnost, že pohledávka věřitelova je proplácena. Usnesení, kterým byl konkurs prohlášen, bylo proto vzhledem k ustanovením §§ 188 k. ř., 428 prvý odstavec c. ř. s. odůvodniti a to v tom směru, zda jsou dány předpoklady prohlášení konkursu podle § 69 odst. 1 k. ř. Usnesení konkursního soudu ze dne 7. listopadu 1935 č. j. K 15/35-2 neobsahuje však vůbec odůvodnění. To má v zápětí, obdobně jako u rozsudku, zmatečnost usnesení toho podle § 477 č. 9 c. ř. s., ke které bylo hleděti z úřadu (§§ 471 č. 7, 477 první odst. c. ř. s., 188 k. ř.).

Čís. 14887.

K § 233 obč. zák.

Pokud jest potřebí schválení opatrovnického soudu k příslibu opatrovníka, že nevypoví pohledávku.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1936, Rv II 173/34.)